

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 31.5.2017
COM(2017) 291 final

ANNEX 2

PŘÍLOHA

DISKUSNÍHO DOKUMENTU

O PROHLoubENÍ HOSPODÁŘSKÉ A MĚNOVÉ UNIE

Příloha 2. Soubor nástrojů hospodářské a měnové unie

V rámci ponaučení z krize byl soubor nástrojů hospodářské a měnové unie od roku 2010 významně přepracován a posílen. Bylo dosaženo pokroku ve čtyřech oblastech:

Dnešní soubor nástrojů hospodářské a měnové unie

přijaté na vrcholu krize nebo bezprostředně po ní a nyní funkční   nedávne nebo probíhající kroky v návaznosti na zprávu pěti předsedů

Zdroj: Evropská komise

Během krizových let 2011–2013 a v letech bezprostředně následujících byly učiněny důležité kroky k zajištění celistvosti eurozóny a konsolidaci její architektury:

- Byla zavedena nová pravidla, aby se zlepšila koordinace hospodářských a fiskálních politik a zajistilo lepší projednání těchto politik na vnitrostátní i evropské úrovni. Za tímto účelem byl zaveden roční cyklus rozhodování – tzv. evropský semestr, který má prostřednictvím pečlivějšího monitorování a politického vedení zajistit lepší soulad priorit EU a vnitrostátních priorit. Fiskální pravidla EU, která jsou zakotvena v tzv. Paktu o stabilitě a růstu, byla doplněna přijetím balíčků šesti a dvou právních aktů týkajících se správy ekonomických záležitostí, jakož i mezivládní Smlouvou o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii, jejíž součástí je „rozpočtový pakt“. Tato pravidla pomohla zajistit pečlivější dohled nad vnitrostátními rozpočty, vytvořit zdravější fiskální rámce a věnovat větší pozornost míře zadlužení. Rovněž zavedla nový postup – tzv. „postup při makroekonomické nerovnováze“. Ten pomáhá odhalit a napravit nepříznivý hospodářský vývoj ještě před tím, než se projeví.
- Byla podniknuta řada iniciativ s cílem vytvořit bezpečnější finanční sektor pro jednotný trh. Tyto iniciativy tvoří tzv. „jednotný soubor pravidel“ pro všechny účastníky finančních operací v členských státech EU. Jednotný soubor pravidel má za cíl stanovit jednotná harmonizovaná obezřetnostní pravidla, která musí dodržovat instituce v celé EU. Jednotný soubor pravidel je rovněž základem tzv. bankovní unie. Bankovní unie se vztahuje na země eurozóny, avšak mohou se připojit i země, které členy eurozóny nejsou. V rámci bankovní unie byla odpovědnost za dohled nad velkými a přeshraničními bankami v EU a řešení jejich problémů přenesena na evropskou úroveň. Za tímto účelem byl vytvořen jednotný mechanismus dohledu a jednotný mechanismus pro řešení problémů bank.

Ve všech členských státech byla sjednocena základní pravidla pro pojištění vkladů, takže každý jednotlivý vklad je nyní plně chráněn až do výše 100 000 EUR.

- Byly vytvořeny záchranné fondy poskytující finanční pomoc členským státům, které si již nemohly půjčovat na finančních trzích. Původně se jednalo jen o dočasné řešení založené na evropském mechanismu finanční stabilizace (EFSM) a evropském nástroji finanční stability (EFSF). Současný fond pro mimořádné události – Evropský mechanismus stability (ESM) – má nyní trvalý charakter a jeho celková úvěrová kapacita činí 500 miliard EUR.

Od listopadu 2014, kdy se ujala úřadu současná Komise, a zejména po zveřejnění zprávy pěti předsedů v červnu 2015 byla učiněna řada dalších důležitých kroků:

- Byl přepracován evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik. Členské státy a zúčastněné strany (vnitrostátní parlamenty, sociální partneři, občanská společnost) dostaly více příležitostí k jednáním na všech úrovních. Větší pozornost je věnována problémům eurozóny jako celku, přičemž se vydávají zvláštní doporučení a podrobněji se sledují vedlejší účinky. Flexibilita v rámci pravidel Paktu o stabilitě a růstu byla využita na podporu reforem a investic, jakož i s cílem lépe zohlednit hospodářský cyklus.
- Stejná pozornost, jaká je věnována hospodářským otázkám, se věnuje i otázkám sociálním a v rámci evropského semestru se k nim vypracovávají zvláštní doporučení a nové sociální ukazatele. Komise rovněž předložila konkrétní návrhy na vytvoření evropského pilíře sociálních práv, který má sloužit jako vodítko pro obnovený proces konvergence. Před uzavřením nového ekonomického ozdravného programu pro Řecko bylo provedeno samostatné posouzení sociálních dopadů.
- Za účelem informování a podpory procesu reforem na vnitrostátní úrovni Komise navrhla doporučení pro členské státy eurozóny, aby zřídily poradní vnitrostátní rady pro produktivitu, a Rada toto doporučení přijala. Komise také vytvořila Útvar na podporu strukturálních reforem, který spojuje odborné znalosti z celé Evropy a poskytuje technickou podporu členským státům, které o ni mají zájem.
- V rámci vytváření bankovní unie Komise navrhla, aby byl do roku 2025 postupně zaveden evropský systém pojištění vkladů. Díky tomu by všichni vkladatelé v celé eurozóně požívali stejnou úroveň ochrany, a to i v případě velkých lokálních otřesů. Komise rovněž předložila komplexní legislativní balíček opatření k dalšímu snížení rizik a posílení odolnosti finančních institucí EU, zejména odvětví bankovníhonictví.
- V rámci práce na unii fiskální stability se Komise a Rada zabývaly zjednodušením stávajících pravidel. Například posoudily vývoj tzv. kritéria veřejných výdajů, které vlády mohou snáze kontrolovat, a proto lépe odráží jejich záměry. Komise rovněž vyzvala k tomu, aby na začátku každého evropského semestru byla věnována větší pozornost prioritám eurozóny, a k pozitivnější orientaci fiskální politiky pro eurozónu jako celek. Hodnocení toho, jak jsou fiskální pravidla EU prováděna, bude podporovat nově vytvořená Evropská fiskální rada.
- V zájmu posílení jednotného trhu a jako součást širšího investičního plánu pro Evropu napomohlo několik iniciativ rozšířit a zlepšit přístup evropských podniků k financování.

Díky tzv. unii kapitálových trhů budou nyní tyto podniky, které se v současné době spoléhají především na bankovní úvěry, moci využít lepší přístup na kapitálové trhy.

- Pokud jde o úsilí zaměřené na posílení stávajících institucí, Komise navrhla zlepšit vnější zastoupení eurozóny v mezinárodních finančních organizacích, jako je MMF, a to postupně do roku 2025. Práce na dalších krocích vedoucích k jednotnému zastoupení však dosud nebyla zahájena. Komise rovněž podporuje úsilí Euroskupiny o zajištění větší transparentnosti jejích dokumentů a postupů.